

KÖPINGS KOMMUN
Drätselkontoret

FINANSPOLICY

Antagen av KF 2014-12-15

Innehåll

1. INLEDNING	3
1.1 Policystruktur.....	3
1.2 Finanspolicyns syfte och innehåll	3
1.3 Övergripande mål för finansverksamheten.....	3
1.4 Revidering.....	3
2. ORGANISATION OCH ANSVARFÖRDELNING	3
2.1 Organisation	4
2.2 Ansvarsfördelning.....	4
3. RISKHANTERING INOM KOMMUNKONCERNEN	4
3.1 Operativa och administrativa risker	5
4. REGLER FÖR MEDELSFÖRVALTNING/ LIKVIDITET	5
5. KREDITANSKAFFNING	5
5.1 Extern kreditanskaffning	5
5.2 Riskhantering vid kreditanskaffning	6
5.2.1 Finansieringsrisk.....	6
5.2.2 Kreditrisk och likviditetsrisk	6
5.2.3 Motpartsrisk.....	6
5.2.4 Valutarisk.....	7
5.2.5 Ränterisk.....	7
5.2.5 Användandet av derivatinstrument	7
6. Medelsförvaltning	7
6.1 Målsättning.....	8
6.2 Tillåtna tillgångsslag.....	8
6.3 Fördelning mellan tillgångsslag	8
6.3.1 Räntebärande placeringar	9
6.3.2 Aktier och aktierelaterade instrument.....	9
6.3.3 Alternativa placeringar	9
6.4. Hållbara och ansvarsfulla placeringar.....	10
7. Motparter och förvaring av värdepapper	11
8. Uppföljning och rapportering	11
9. Intern kontroll	11

Datum
2014-10-09

Ekonomichef Jan Häggkvist
0221-25 111
jan.haggkvist@koping.se

1. INLEDNING

Denna finanspolicy utgör ett övergripande ramverk för den finansiella verksamheten inom Köpings kommun och kommunens helägda bolag.

1.1 Policystruktur

Finanspolicyen beslutas av kommunfullmäktige och anger ramar för den finansiella verksamheten hos kommunen och de kommunägda bolagen. Inom dessa ramar ska varje bolagsstyrelse besluta om en finanspolicy för den egna verksamheten.

1.2 Finanspolicyens syfte och innehåll

Finanspolicyen syftar till att klargöra hur finansiell verksamhet skall bedrivas och finansiella risker hanteras av kommunen och de kommunala bolagen. Syftet med denna policy är att:

- Ge koncerngemensamma mål och riktlinjer för verksamheten.
- Ange hur ansvaret för finansverksamheten fördelas.
- Identifiera finansiella risker och ge riktlinjer för hur dessa risker ska hanteras.
- Beskriva hur rapportering och uppföljning ska utformas.

1.3 Övergripande mål för finansverksamheten

Det övergripande målet för finansverksamheten inom Köpings kommun är att vid varje tillfälle säkerställa koncernens betalningskapacitet. Inom ramen för detta mål ska finansverksamheten ske med så god avkastning och en så låg kostnad som möjligt, med hänsyn till fastställda riskmått. En förutsättning för att uppnå dessa mål är att kommunens och bolagens betalningsrutiner och övriga finansiella tjänster samordnas.

1.4 Revidering

Finanspolicyen ska vid behov omprövas av kommunfullmäktige. Förändras, däremot, förutsättningarna i kommunen eller omvärlden på ett sätt som motiverar ändringar i policyens riktlinjer ska ekonomichefen föreslå uppdatering av finanspolicyen. En översyn av finanspolicyen ska ske regelbundet varje mandatperiod.

2. ORGANISATION OCH ANSVARFÖRDELNING

2.1 Organisation

Köpings kommun och bolagen ansvarar, var för sig, för sin finansiella riskhantering inom de ramar och limiter som anges i denna policy. Kommunkoncernens betalningsflöden är samordnade i ett koncernkontosystem som administreras av drätselkontoret.

2.2 Ansvarsfördelning

Ansvar för den finansiella samordningen i kommunkoncernen fördelas mellan kommunfullmäktige, kommunstyrelse, drätselkontoret och bolag på följande sätt:

Kommunfullmäktiges ansvar:

Beslutar om övergripande riktlinjer och policy för kommunen och de kommunala bolagen. Beslutar om finansiella mål samt ramar för kommunens upplåning.

Kommunstyrelsens ansvar:

Ansvarar för kommunens medelsförvaltning. Beslutar om upplåning inom ramen för kommunfullmäktiges delegation. Beslutar om externt förvaltningsuppdrag. Ansvarar för förvaltning av donationsmedel.

Drätselkontorets ansvar:

- Svara för övergripande samordning av kommunkoncernens finansiella verksamhet
- Bevaka utvecklingen inom den finansiella marknaden
- Administrera och samordna kommunkoncernens betalningsströmmar genom koncernkonto
- lämna erforderlig information om den finansiella ställningen och utvecklingen till kommunstyrelsens arbetsutskott
- Initiera utvecklings- och förbättringsåtgärder av den finansiella verksamheten

Ekonomichefen är ansvarig för finansförvaltningen och agerar utifrån den beslut- och delegationsordning som kommunstyrelsen fastställer.

Bolagens ansvar:

- Följa och tillämpa finanspolicyn i kommunkoncernen.
- Bedöma lånebehov och genomföra upplåning inom ramarna för finanspolicyn.
- Bedöma och hantera bolagets ränterisk efter fastställd gemensam modell.
- Bolagen ska besluta om firmatecknare och delegationsrätt för bolaget.

3. RISKHANTERING INOM KOMMUNKONCERNEN

All finansiell verksamhet är förknippad med ett visst risktagande. Genom en aktiv finansförvaltning skapas möjligheter till en effektiv hantering av risker där hänsyn tas till den kostnad riskhanteringen medför.

Datum
2014-10-09

3.1 Operativa och administrativa risker

Operativa eller administrativa risker definieras som risken för förluster till följd av brister i interna processer, mänskliga fel, felaktiga eller dåliga system samt brottslighet. Dessa risker ska minimeras genom att ha en organisation för finansverksamheten som är personoberoende, att rutiner är väldokumenterade samt att omfattande avtal granskas av externa experter. Kommunkoncernen ska ha en för verksamheten anpassad kompetens och bemanning där principen om dualitet tillämpas. Dualitet innebär att ingen person ensam ska handlägga en transaktion genom hela behandlingskedjan, i detta avseende, att affärsavslut, kontroll av genomförd transaktion och efterbearbetning genom betalningar och redovisning utförs av olika medarbetare.

4. REGLER FÖR MEDELSFÖRVALTNING/ LIKVIDITET

Drätselkontoret ska tillförsäkra kommunen och bolagen likvida medel så att en god betalningsberedskap kan upprätthållas. Med god betalningsberedskap menas att ha likvida medel eller tillgängliga garanterade checkkreditutrymmen, tillsammans uppgående till minst 35 Mkr.

5. KREDITANSKAFFNING

Målet för kommunens kreditanskaffning är en aktiv upplåning och skuldförvaltning i syfte att minimera kostnaderna för kommunkoncernens finansiering samt att säkerställa att tillräcklig likviditet alltid finns för att bedriva verksamheten och garantera kommunkoncernens betalningsansvar.

5.1 Extern kreditanskaffning

Kommunfullmäktige ska varje år fastställa en ram för borgen för varje bolag. Ramarna för bolagen ska vara avstämda till det grundläggande synsättet att vid varje tillfälle effektivt utnyttja kommunkoncernens samlade likvida medel.

Följande generella riktlinjer ska gälla för kreditanskaffning:

- Krediter anskaffas från kreditmarknaden. Huvudsakligen i form av lån från Kommuninvest och bankmarknaden.
- Låneportföljen bör ha en jämn förfalloprofil, med hänsyn tagen till marknadssituation och kommunkoncernens likviditetssituation.
- Vid upplåning ska valet av lån, i första hand, styras av lägsta räntenivå inom de riskbegränsningar som anges i denna finanspolicy.

Finansiell leasing jämställs med upplåning.

Datum
2014-10-09

5.2 Riskhantering vid kreditanskaffning

I samband med upplåning skall nedanstående risker särskilt beaktas:

5.2.1 Finansieringsrisk

Finansieringsrisk betyder risken att nödvändiga krediter inte kan anskaffas överhuvudtaget eller till en hög kostnad.

Vid upplåning gäller följande räntebindningsregler:

- Den genomsnittliga räntebindingstiden ska vara minst 2 år och högst 5 år.
- Låneportföljens förfallodagar skall spridas över tiden
- Med beaktande av ovan ska 40 % av lånestocken, som saknar räntesäkring, räntejusteras varje rullande 12-månadersperiod.
- Räntebindingstiden för enskilda lån och räntebindningsinstrument får ej överstiga 10 år.
- Det ska alltid finnas en säkringskoppling mellan derivat och underliggande kredit.

Vid krediter totalt mindre än 100 Mkr kan förändring av räntebindningsregler beslutas av kommunstyrelsen.

5.2.2 Kreditrisk och likviditetsrisk

Kreditrisk och likviditetsrisk gäller i första hand hur likviditeten hanteras och risken att inte få tillbaka utlånat kapital och/eller ränta.

Denna risk ska begränsas genom att likviditetsbehovet ska preciseras i kort- och långsiktiga likviditetsprognoser.

5.2.3 Motpartsrisk

Motpartsrisk är risken att kommunens finansiella motpart inte fullgör sina åtaganden.

Denna risk ska hanteras genom att ställa krav på motparternas kreditvärdighet.

Godkända motparter för upplåning, derivatavtal och placeringar är:

- Motparter som erhållit rating motsvarande Standard & Poor's rating på nivån A- vid upplåning, kontoinlåning i bank och derivatavtal.
- Motparter vid placering som erhållit rating motsvarande Standard & Poor's rating på nivån BBB-.
- Staten och Kommuninvest.

Institut	Mycket hög kreditvärdighet	Hög kreditvärdighet	Spekulativ kreditvärdighet	Mycket låg kreditvärdighet
S&P	AAA-AA	A-BBB-	BB-B	CCC-D
Moody's	Aaa-Aa	A-Baa	Ba-B	Caa-C

Datum
2014-10-09

5.2.4 Valutarisk

Valutarisk innebär risken att kronans värde försämras i förhållande till de valutor som kommunen tagit lån i eller förstärks i förhållande till de valutor kommunen har placerat i. Lån och ränteplaceringar i utländsk valuta ska valutasäkras, valutasäkring av utländska aktieinnehav sker normalt inte.

5.2.5 Ränterisk

Ränterisk är risken att kostnaden för räntebärande skulder ändras i en ofördelaktig riktning vid en förändring av marknadsräntan. Ränterisken ska hanteras genom att reglera strukturen på ränteändringstillfällena i låneportföljen alternativt genom att använda räntederivat. Ränterisken ska mätas av bolagen i kommunkoncernen med en ränteriskmodell som utgår från det belopp som räntekostnaden förändras vid en initial räntehöjning med en procentenhet. Beloppet ska visa kostnadsökning på ett år. Ränteriskbeloppet ska hanteras av respektive enhet/bolag inom ramen för rörelseresultatet.

5.2.5 Användandet av derivatinstrument

Kommunen och bolagen har rätt att använda derivatinstrument i ränteriskhanteringen. Derivatinstrument är finansiella instrument vars värde eller pris baseras på värdet av ett underliggande värdepapper. Räntederivat (normal swap (plain vanilla)) får endast användas till att förkorta eller förlänga räntebindningstiden på befintliga eller planerade framtida underliggande lån i skuldportföljen i syfte att få en jämn och stabil räntekostnad över tiden. Den förändrade risken ska vara mätbar och sämsta utfall ska gå att beräkna.

Kommunen och bolagen har rätt att använda valutaterminer i syfte att kurssäkra alla flöden som uppstår i svenska kronor vid upplåning i annan valuta.

Kommunen och bolagen har rätt att använda finansiella elkontrakt för elprissäkring i syfte att få en jämn och stabil elkostnad över tid.

6. MEDELSFÖRVALTNING

Denna del beskriver hur kommunen ska agera i sin förvaltning av anknutna stiftelser och jämförbara medel. Avvikelse från dessa riktlinjer ska protokollföras i styrelseprotokoll.

Kommunen ska varje år debitera stiftelserna en förvaltningsavgift. Denna avgift ska motsvara kommunens självkostnad för förvaltning och administration.

Denna del omfattar kommunens alla anknutna stiftelser och jämförbara medel. De olika stiftelsernas urkund har tolkningsföretråde framför denna policy vid oklarheter.

Datum
2014-10-09

6.1 Målsättning

Målsättningen med stiftelsens medel är att förvaltningen under iakttagande av denna policy, effektivt förvaltar kapitaltillgångarna och långsiktigt optimerar avkastningen. Kortsiktiga/ likvida mål ska kommunen säkerställa genom att stiftelserna har en god betalningsförmåga i form av likvida medel för olika kostnader samt utbetalning av utdelningar.

Långsiktig avkastning innefattar värdetillväxt (avkastning) om cirka 5 % i nominell avkastning samt årligen ge tillräcklig löpande utdelningsbar avkastning. Med avkastning avses värdetillväxt. Med utdelningsbar avkastning avses direktavkastning främst i form av räntor, utdelning på aktier, utdelning på fonder samt optionspremier.

I Köpings kommun sker placeringen av donationsfondernas tillgångar med ett långsiktigt perspektiv. Det reala värdet ska härigenom alltid vidmakthållas och möjliggöra ett säkerställande av förpliktelser om framtida fonddispositioner och utdelningar.

6.2 Tillåtna tillgångsslag

De förvaltade medlen får placeras i följande tillgångsslag:

1. Räntebärande värdepapper
2. Aktier och andra värdepapper, som jämföras med aktier
3. Alternativa placeringar
4. Likvida medel

Placeringar av medel kan ske genom förvärv av enskilda värdepapper eller genom förvärv av andelar i investeringsfonder.

Förvärv av fondandelar förutsätter att investeringsfondens placeringsinriktning i allt väsentligt överensstämmer med de placeringsregler som anges i denna placeringspolicy. Derivatinstrument får endast användas för att minska risken i en portfölj genom att tex valutasäkra eller kurssäkra en direktplacering i en underliggande tillgång. Vid investering i investeringsfonder gäller respektive fonds fondbestämmelser för derivathantering. Den kortfristiga likviditetsförvaltningen får endast investera i tillgångsslag 1 och 4.

6.3 Fördelning mellan tillgångsslag

Fördelning mellan olika tillgångsslag uttrycks som en normalportfölj vilken speglar kommunens strategi i kapitalförvaltningen. Normalportföljen motsvarar den portföljsammansättning som krävs för att den förväntade avkastningen ska motsvara avkastningskravet över tid. Placeringarna får dock variera mellan angivna högsta och lägsta värden utifrån aktuell situation på finansmarknaden.

Datum
2014-10-09

Tillgångslag	Normalt	Lägst	Högst
Räntebärande värdepapper	50 %	40 %	80 %
Aktier	50 %	20 %	60 %
Likvida medel	0 %	10 %	

I samband med större förändringar av placeringarna får andelen likvida medel tillfälligt uppgå till ett högre värde.

För den kortfristiga likviditetsportföljen gäller ingen begränsning för likvida medel.

6.3.1 Räntebärande placeringar

Med räntebärande värdepapper avses svenska och utländska penningmarknadsinstrument, obligationer eller skuldförbindelser.

Placering får ske i följande:

- Svenska staten och/eller garanterade av densamma
- Svenska kommuner och landsting
- Banker och dess helägda kreditmarknadsbolag (max 10 % per emittent)

För att minska ränterisken får den genomsnittliga räntedurationen inte överstiga 5 år.

6.3.2 Aktier och aktierelaterade instrument

Placering får ske i följande:

- aktier registrerade vid svensk börs under tillsyn av finansinspektion eller motsvarande,
- andelar i aktiefonder som omfattas av aktiefondlagen samt utlandsbaserade aktiefonder knutna till bank eller fondkommissionär,
- onoterade svenska och utländska aktier (max totalt 3 % av portföljen),
- aktier registrerade vid utländska (EU, Norge, Schweiz, USA och Japan) börser, som står under motsvarande finansinspektions tillsyn.

6.3.3 Alternativa placeringar

Placering får ske i följande totalt max 5 % av portföljen:

- Strukturerade produkter med underliggande tillgångar i svenska och utländska värdepapper (emittent lägst S&P BBB-)
- Hedgefonder om dessa uppfyller Finansinspektionen eller motsvarandes krav
- Företagsobligationer

Datum
2014-10-09

6.4. Hållbara och ansvarsfulla placeringar

Kommunkoncernen och dess anknutna stiftelser ska följa etiska riktlinjer och eventuella avsteg ska dokumenteras. Med etik avses:

Etiskt ska investeringar i företag sträva efter att respektera följande principer i sin verksamhet:

- Att rätta sig efter det internationella regelverk som syftar till att skydda människor och miljö.
- Att resultatet av företagets verksamhet ger ett positivt bidrag när det bedöms i ett ekonomiskt och socialt perspektiv i berörda samhällen.
- Att företaget i sin användning av naturkapital tar hänsyn även till kommande generationers behov.
- Att företaget arbetar för att minimera sina skadeverkningar på det globala ekosystemet och den lokala miljön.

Ett ansvarsfullt företag kännetecknas av följande egenskaper:

- Företaget eftersträvar god finansiell avkastning.
- Företaget verkar för ansvarsfull styrning.
- Företaget verkar för att begränsa de negativa konsekvenserna från sin verksamhet för miljö människor och samhälle.
- Företaget verkar för att inom sin verksamhet åstadkomma nytta för människor och samhälle.

Direkt placering får inte ske i:

- Företag vars omsättning huvudsakligen härrör från produktion och distribution av tobak, alkohol, kommersiell spelverksamhet, krigsmateriel och pornografi.
- Företag som inte kan redovisa bra miljöprestanda med utgångspunkt från FN:s konventioner om hållbar utveckling. Detta krav gäller i såväl strategiska beslut och riskhantering som i tillverkning och produktutbud.
- Företag som kan associeras till rapporterade kränkningar av internationella normer för mänskliga rättigheter och arbetsrätt. De internationella normer som här avses är i första hand FN:s deklaration för mänskliga rättigheter, FN:s barnkonvention och ILO:s konventioner om arbetsrätt.

Med ansvarsfullt företag inbegrips även kunder och leverantörer i de fall där företaget har ett väsentligt inflytande

Datum
2014-10-09

7. MOTPARTER OCH FÖRVARING AV VÄRDEPAPPER

Förvärv och försäljning av värdepapper, extern förvaltning samt förvaring av kommunens tillgångar får endast ske via motparter som har erforderliga tillstånd från finansinspektionen. Utländska institutioner ska ha tillstånd motsvarande finansinspektionen.

8. UPPFÖLJNING OCH RAPPORTERING

Rapportering och uppföljning av kommunens placerade medel och lån ska verifiera att hantering och risker överensstämmer med denna policy. Rapportering till kommunfullmäktige sker i samband med årsredovisning och delårsrapporter. Rapportering till kommunstyrelsen sker kvartalsvis.

Placerade medels resultat ska utvärderas mot långsiktiga relevanta index, som mäter utvecklingen på de olika marknader på vilket placeringar görs. Förslag till index och eventuella utbyten ska, med motivering, anmälas till kommunstyrelsen.

9. INTERN KONTROLL

Intern kontroll ska säkerställa att förvaltningen av medel sker inom ramen för fastställd policy samt förebygga avsiktliga eller oavsiktliga fel i de administrativa rutinerna. Plan för intern kontroll utarbetas årligen, som fastställs av kommunstyrelsen/bolagsstyrelse.